

22.03.2022

Hommersåk skole

Plan for trygt og godt skolemiljø

Adresse: Riskaveien 7, 4310 Hommersåk.

Telefon 51 33 60 40

Nettside: www.sandnes.kommune.nowww.minskole.no/hommersak

Innholdsliste

Innholdsliste	1
Plan for et trygt og godt skolemiljø ved Hommersåk skole	2
Mål:	2
Opplæringslova, kapittel 9A	2
Krenkende atferd:	2
Aktivitetsplikt for skolene	3
Elevens subjektive opplevelse:	3
Følge med:	3
Rutiner for å følge med:	3
Hvordan oppdager vi at elever ikke har det bra?	4
Gripe inn:	4
Varsle:	5
Skjerpet aktivitetsplikt	6
Undersøke:	6
Undersøkelse klassenivå:	7
Undersøkelse skolenivå:	7
Undersøkelse 9A-5	8
Tiltak:	8
Tiltak individnivå:	8
Tiltak på klassenivå:	9
Tiltak skolenivå:	9
Om tiltakene	9
Evaluering av tiltak:	10
Dokumentere:	10
Aktivitetsplan	11
Mal for aktivitetsplan:	12
Grunnlag for dokumentasjonsplikten	14
Evaluering av aktivitetsplanen	15
Forebyggende arbeid	16
Standard for vakt/inspeksjon:	16
Standard for inkludering Hommersåk skole	16
Standard for å skape gode relasjoner til elevene våre	17
Standard for god undervisningstime Hommersåk skole	17
Standard for klasseledelse Hommersåk skole	17
Standard for trening i sosial kompetanse	18
System for tiltak og forebygging	18
Plan for Sosial kompetanse	22
Handlingsplan mot mobbing	25
Forebygging	25
Hva gjør vi når vi oppdager mobbing?	27

Plan for et trygt og godt skolemiljø ved Hommersåk skole

Mål:

Alle elever skal ha et trygt og godt skolemiljø. Ingen elever skal oppleve krenkelser som mobbing, vold, diskriminering og trakassering.

Opplæringslova, kapittel 9A

Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking, som mobbing, vold, diskriminering og trakassering.

Skolen skal kontinuerlig arbeide for best mulig skolemiljø og at skolen blir opplevd som trygg og god for elevene. Rektor har ansvaret for at dette blir gjort.

Alle voksne som arbeider på skolen skal følge med på at elevene har det bra og gripe inn mot mobbing og annen krenkende atferd. Ansatte skal straks varsle rektor hvis de får mistanke eller kjennskap til at en elev ikke har det trygt og godt.

Kapittel 9A gjelder når eleven:

- er på skolen, både i timer og i friminutt
- deltar på leksehjelp
- er på skolefritidsordningen
- er på skoleveien
- er på turer i regi av skolen og på leirskole
- deltar på aktiviteter i skolens regi utenfor skolens område
- blir utsatt for digital krenkelse, dersom dette har sammenheng med skolen

Hvis elevene opplever noe på fritiden som gjør at de ikke har det trygt og godt på skolen, må skolen likevel handle i henhold til aktivitetsplikten.

Krenkende atferd:

I heftet *Elevenes skolemiljø*, utgitt av Utdanningsdirektoratet, defineres krenkende atferd slik:

*Skolens psykososiale miljø» handler om hvordan ansatte og elever oppfører seg mot hverandre på skolen. Det er ikke mulig å lage detaljerte regler og forventninger til all oppførsel, men alle elever har en individuell rett til ikke å bli sjikanert gjennom krenkende ord og handlinger, som **mobbing, vold, rasisme, diskriminering og utestenging**.*

Vold innebærer at noen bruker fysisk makt for å skade andre.

Rasisme innebærer at noen blir forskjellsbehandlet eller plaget, for eksempel fordi de har en annen hudfarge eller snakker et annet språk.

Diskriminering betyr at en person blir dårligere behandlet eller trakassert, for eksempel på grunn av kjønn, funksjonsevne, tro, hudfarge eller opprinnelse (nasjonal eller etnisk).

Utestenging betyr at noen så godt som alltid blir holdt utenfor en gruppe eller klasse.

Aktivitetsplikt for skolene

Aktivitetsplikten innebærer at skolens ansatte har:

- plikt til å følge med om elevene har et godt skolemiljø
- plikt til å gripe inn i akutte situasjoner
- plikt til å varsle all mistanke om og kjennskap til at elever ikke har et godt skolemiljø
- plikt til å undersøke all mistanke om og kjennskap til at elever ikke har et godt skolemiljø
- plikt til å sette inn tiltak når elever ikke har et godt skolemiljø

Denne aktivitetsplikten gjelder for alle voksne som arbeider på skolen.

Elevens subjektive opplevelse:

Det er elevens subjektive opplevelse som avgjør om eleven har et trygt og godt skolemiljø.

Følge med:

Skolen har plikt til å følge med på at elevene har et godt skolemiljø.

Alle som arbeider ved skolen har en plikt til å følge med på om elevene har et trygt og godt skolemiljø og gripe inn hvis de ser en elev som blir krenket. Dette gjelder alle som har en arbeidskontrakt med skolen eller skoleeier, uavhengig av om arbeidsforholdet er fulltid/deltid, fast/midlertidig eller kortvarig/langvarig.

For sårbare elever har vi skjerpet plikt til å følge med.

Sårbarhet kan være knyttet til for eksempel elevens religion, seksuelle orientering, kjønnsuttrykk, funksjonsevne, at eleven har atferdsvansker eller sosio-emosjonelle vansker eller forhold ved elevens familie og hjemmesituasjon. At en elev tidligere har vært utsatt for krenkelser, kan også gjøre en elev særskilt sårbar.

Rutiner for å følge med:

- Vi skal ha gode [rutiner for inspeksjon](#). De skal følges godt.
- Vi skal ha gode rutiner for overganger.
- Vi skal ha foreldrekonferanser to ganger i året.

- Vi skal ha utviklingssamtaler to ganger i året.
- Ressursgruppa har månedlig møte, og følger spesielt med på våre sårbare elever.
- Vi skal vite hvem våre sårbare elever er, definere dem, og følge ekstra godt med på disse. Voksne som har inspeksjon skal vite hvem våre sårbare elever er og følge godt med i friminuttene.
- Kontaktlærerne skal ha samtale med våre sårbare elever minst to ganger i uken for å sjekke om de opplever å ha et godt skolemiljø.
- Klasseundersøkelse hver 14. dag.
- Sosiogram eller liknende undersøkelse to ganger i året.

Hvordan oppdager vi at elever ikke har det bra?

- gjennom samtaler og samhandling med elevene.
- ansatte ser noe eller fanger opp noe i samtaler med andre elever.
- foreldre som tar kontakt og melder fra om at det har skjedd noe på skolen.
- eleven forteller om mistriivsel.
- endringer i atferd hos elever, eller endringer i klasse- eller skolemiljøet.
- noen elever blir stille og trekker seg tilbake i lek eller lar være å delta i lek og aktiviteter, mens andre trer tydelig fram og gir beskjed når ting blir vanskelige.
- endringer i klasser kan være mer bråk og uro, endringer sosialt og hvilke barn som leker sammen
- Klassemiljøundersøkelser

Gripe inn:

Grip inn umiddelbart og stopp krenkelser!

Skolen har nulltoleranse mot mobbing, vold, diskriminering og trakassering, men også mot mindre krenkelser. Hvis du som ansatt i skolen overhører hatytringer, observerer mer indirekte krenkelser som utestenging, isolering og baksnakking skal du gripe inn umiddelbart og stoppe situasjonen. Det kan for eksempel dreie seg om å stanse en slåsskamp eller annen fysisk krenkelse, om å stanse en utfrysningssituasjon eller stanse og irettesette elever som kaller andre stygge ting.

- Alle voksne har plikt til å gripe inn og stanse situasjoner som er uheldige for elevenes skolemiljø.
- Den voksne som oppdager uønsket hendelse må være den første som griper inn og stopper det.
- Vi skal gripe inn på en verdsettende måte.
- Vi skal avvise avvísninger.
- [Sandnes kommune sin plan mot vold og utagering](#)

I enkelte tilfeller kan plikten til å gripe inn kreve bruk av fysisk makt og tvang. I slike tilfeller er det viktig å være klar over at skole ikke har hjemmel til bruk av tvang i

opplæringsloven. Bruk av fysisk makt er begrenset av straffelovens bestemmelser, deler om opplæringsloven som fastslår at elever ikke skal refses fysisk eller utsettes for annen krenkende handling, barnekonvensjonen. Plikten til å gripe inn er begrenset til inngrep som er mulige å gjennomføre. Det betyr at ansatte ikke stå i fare for å skade seg selv eller krenke noen av elevene for å stanse situasjonen, med mindre det er nødrett eller nødverge. Plikten til å gripe inn må derfor vurderes opp mot grensen til hva som er lovlig, Sandnesskolen har plan for forebygging av vold og trusler.

Varsle:

Alle som jobber på skolen skal varsle rektor hvis de ser eller mistenker at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Dette skal sikre at rektor får oversikt over hvordan elevene har det på skolen og vil være et godt utgangspunkt for å følge opp enkeltsaker.

Det skal være lav terskel for hva som skaper mistanke til at en elev ikke har det bra på skolen. Plikten til å varsle rektor gjelder for all mistanke. Det kan for eksempel være:

- basere seg på observasjon av elevene gjort av ansatte
- tilbakemeldinger i undersøkelser
- beskjeder fra foresatte eller medelever
- aktivitet i sosiale medier
- eleven forteller selv at han eller hun ikke trives på skolen

Alvorlige saker skal varsles straks. Andre saker kan det være forsvarlig å vente litt lenger med, for eksempel til slutten av skoledagen eller til ukentlige oppsummeringer.

Alvorlige saker som skal meldes straks kan være:

- Vold og trusler av alvorlig art.

Alvorlige saker som kan meldes etter skoledagen kan være:

- Veldig stygt/grovt språkbruk
- Sekularisert plaging
- Diskriminering
- Digital mobbing
- Uttestengelse

Saker som kan vente til f.eks slutten av uken/:

- Elever som signaliserer at de ikke trives på skolen.
- Elever som ikke har venner.
- Elever som melder seg ut av fellesskapet.

- Elever som ikke jobber så mye i timene.
- Andre ting som bekymrer oss.

Telefoner/meldinger fra foresatte skal varsles samme dag.

E-post skal videresendes til skoleledelsen samme dag. E-post/meldinger skal ikke svares på før det er diskutert med skoleledelsen.

Rektor skal varsle skoleeier ved mistanke eller kjennskap til at ansatte krenker elever.

I alvorlige tilfeller skal rektor varsle skoleeier. Skoleeier får da en mulighet til å bli kjent med saken og involvere seg i hvordan den skal løses. Hva som er et alvorlig tilfelle, vil være en skjønnsmessig vurdering.

Eksempler på alvorlige tilfeller er:

- saker der krenkelsene er særlig voldelige.
- dersom flere elever er involvert i mobbing av en enkeltelev.
- situasjoner der krenkelser har pågått over lang tid uten at skolen har klart å løse saken.
- digital mobbing på tvers av skoler og grove trusler gjennom sosiale medier.

Skjerpet aktivitetsplikt

Det er skjerpet aktivitetsplikt (§9A-5) dersom en som arbeider på skolen får mistanke om eller kjennskap til at en annen som arbeider ved skolen utsetter elev(er) for krenkelser eller gjør at elevene ikke har et trygt og godt skolemiljø. Dersom du mistenker eller ser at en ansatt utøver vold, mobber, diskriminerer eller trakasserer en elev skal du straks varsle rektor muntlig, som igjen skal varsle skoleeier. Dersom det er en ansatt i skoleledelsen som krenker en elev eller gjør at elevene ikke har et trygt og godt skolemiljø, skal den ansatte varsle skoleeier direkte. Undersøkelse og tiltak etter §9A-4 tredje ledd og fjerde ledd skal iverksettes straks.

Undersøke:

Dersom ansatte ved skolen ser eller mistenker at en elev ikke har det trygt og godt, skal vedkommende undersøke saken straks. Plikten til å undersøke har like lav terskel som plikten til å varsle. Hvis eleven selv sier ifra om at hen ikke har det bra, skal skolen alltid undersøke saken nærmere.

Plikten til å undersøke betyr at skolen skal undersøke elevens opplevelse av skolemiljøet.

Hvor grundig undersøkelsen skal være er avhengig av skjønn, formålet med undersøkelsene og hvilken situasjon man står overfor i hvert enkelt tilfelle.

Det viktigste i undersøkelsen er at vi snakker med eleven det angår.

Elevens stemme er den viktigste og skal høres!

Undersøkelse elevnivå:

Eleven skal få prate med en han/hun er trygg på og har tillit til. [Vi skal bruke dette samtaleskjemaet.](#)

Andre vi skal gjennomføre samtaler med:

- Foresatte, [bruk samtaleskjemaet](#)
- Medelever
- Andre ansatte

Andre måter vi skal kan undersøke på:

- Observere i klasserom og i friminuttene.
- Bruk gjerne pedagogisk analyse i undersøkelsesarbeidet.

Alt i undersøkelsen skal loggføres.

Undersøkelse klassenivå:

For at elever skal ha et trygt og godt skolemiljø kan være nødvendig å undersøke klassemiljøet eller deler av klassemiljøet.

Metoder for dette kan være:

- Elevsamtaler
- Gruppesamtaler
- Klassemiljøundersøkelser/sosiogram
- Observasjoner i klassen.
- Observasjoner av lærerne
- Foreldremøter
- Utviklingssamtaler

Undersøkelse skolenivå:

- Elevundersøkelsen
- Foreldreundersøkelsen
- Medarbeidersamtaler
- Skolevandring fra ledelsen
- Skolebasert vurdering - evaluering av skolemiljøet
- Systematisk arbeid med skolens standarder
- FAU
- Skolemiljøutvalget

Undersøkelse 9A-5

Hvis det foreligger mistanke om eller kjennskap til at en ansatt krenker en elev skal rektor varsle skoleeier og undersøke saken straks.

Rutine for undersøkelse 9A-5

1. Rektor og avdelingsleder snakker sammen med eleven.
2. Rektor og avdelingsleder snakker med ansatte.
3. Rektor og/eller avdelingsleder snakker med medelever.
4. Rektor og/eller avdelingsleder snakker med andre ansatte på trinnet.
5. Rektor og avdelingsleder har oppfølgingssamtale med elev og ansatt.

Tiltak:

Dersom undersøkelsen viser at eleven ikke har et godt skolemiljø skal det settes inn tiltak.

Skolen har plikt til å:

- sette inn egnede tiltak for alle elever som opplever at skolemiljøet ikke er trygt og godt, uansett årsak.
- følge opp tiltakene.
- evaluere virkningen av tiltakene.
- legge til eller endre tiltak hvis det er nødvendig.

Det er elevens egen opplevelse av at han eller hun ikke har et trygt og godt skolemiljø som utløser tiltaksplikten. Det er skolens ansvar å fange opp at elevene sier ifra om at de ikke har det bra på skolen.

Tiltakene kan rettes mot:

- den som blir mobbet eller krenket
- den eller de som mobber eller krenker
- tilskuere
- grupper eller klassemiljø
- hele skolemiljøet

Tiltak individnivå:

Egnede tiltak kan være:

- Forsterket vakthold ute.
- Jevnlige oppfølgingssamtaler.
- Endre organisering i klasserommet.
- Miljøtiltak rettet mot klasse, grupper eller enkeltelever.
- Tilpasse undervisningen på en annen måte.

- Bruke sosiallærer og/eller helsesykepleier.
- Skjerme elever som plager.
- Tett kontakt med hjemmet.
- Veiledning fra PPT.

Tiltak på klassenivå:

For å finne egnede tiltak som kan skape et trygt og godt miljø, må vi sette oss inn i klassens sosiale dynamikker. I tillegg må vi tørre å bryte inn i hierarkier og negativ dynamikk.

- Hvordan ser de sosiale hierarkiene ut?
- Hva defineres som "kult", "normalt" og "unormalt" i klassen?
- Hva er det som fungerer godt i klassemiljøet?
- Hvilke utfordringer finnes?
- Kan det være utfordringer dere ikke har avdekket?

Faste tiltak:

- Trening i sosial kompetanse minste en time i uken og som en del av ordinær undervisning.

Tiltak som kan være aktuelle:

- Pedagogisk analyse av undervisning og læring i klassen.
- Veiledning i klasseledelse og andre standarder skolen har.
- Analyse av klassestrukturer, organisering og overganger.
- Veiledning fra Senter for trygt og godt læringsmiljø.
- Tema på foreldremøter.
- Gjennomgang av ressurser.

Tiltak skolenivå:

- Jevnlig kompetanseheving.
- Erfaringsutveksling på personalmøtene.
- Endre strukturer og organisering.
- Endring/utvikling av aktivitetstilbud på skolen.
- Pedagogisk analyse av skolemiljøet.

Om tiltakene

- Tiltakene skal drøftes og evalueres med eleven, elevens stemme skal høres.
- Tiltakene skal drøftes og evalueres med foresatte.
- Tiltakene skal drøftes og evalueres på de ukentlige trinnmøtene
- Tiltaksplikten gjelder så lenge det finnes egnede tiltak som kan gi eleven et godt og trygt skolemiljø. Tiltaket skal, i tillegg til å være egnet, også være

lovlig. Skolen kan for eksempel ikke bruke tvang og eleven eller foreldrene kan ikke samtykke til at loven brytes

Tiltaksplikten løper så lenge en elev opplever at skolemiljøet ikke er trygt og godt og det finnes egnede tiltak som kan settes inn.

Evaluering av tiltak:

Alle tiltak skal evalueres og eventuelt justeres.

- Evalueringsmøte med foresatte
- Evalueringsmøte med elev. Tiltakene skal endres hvis eleven føler behov for det.

Rektor/avdelingsleder skal alltid informeres etter evaluering av tiltakene i aktivitetsplanen. Ved behov er ledelsen med på evalueringsmøte. Informasjon til rektor skal komme så fort som mulig etter evalueringen. Rektor leser alltid gjennom referat fra evalueringsmøte.

Dokumentere:

Aktivitetsplikten skal være så handlingsrettet som mulig, slik at skolen kan bruke ressursene sine på tiltak som hjelper elevene. Skolen må dokumentere skriftlig hva de gjør for å sørge for at elever har det trygt og godt på skolen. Dokumentasjonen skal sikre:

- at elever og foreldre får et bevis på at skolen tar saken deres seriøst og at de forplikter seg til å hjelpe eleven
- at Statsforvalteren raskt kan få oversikt, dersom saken meldes dit.
- at saken er tilstrekkelig belyst ved eventuelle tilsyn, erstatningssaker eller straffesaker.

Skolen har to dokumentasjonsplikter

1. Dokumentere hvilke tiltak de planlegger å gjennomføre - gjennom en aktivitetsplan
2. Dokumentere hva de har gjort for å følge opp delpliktene i hver enkelt sak, det vil si følge med, gripe inn, varsle, undersøke og sette inn tiltak.

Dokumentasjonen skal arkiveres i elevens mappe

Aktivetsplan

En aktivetsplan skal sikre at elever har et trygt og godt psykososialt skolemiljø, etter §9A-4 i opplæringsloven, aktivetsplikt for å sikre at elevar har eit trygt og godt psykososialt skolemiljø.

Aktivetsplanen er en dokumentasjon på hvordan skolen oppfyller aktivetsplikten, og skal dokumentere hva skolen skal gjøre, og hvordan planen skal følges opp og evalueres.

Mal for aktivitetsplan:

Hommersåk skole

Historie i veggene – oppdrag: fremtiden

Skriftlig plan for tiltak:

§ 9 A-2. Retten til eit trygt og godt skolemiljø

Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivsel og læring.

§ 9 A-4. Aktivitetsplikt for å sikre at elevar har eit trygt og godt psykososialt skolemiljø

Når ein elev seier at skolemiljøet ikkje er trygt og godt, skal skolen så langt det finst eigna tiltak sørge for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Det same gjeld når ei undersøking viser at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø.

AKTIVITETSPLAN etter Opplæringslovens §9A-4	
Elevens navn:	Født:
Skole:	Klasse:
Rektor varslet av:	Dato:
Plan nummer: - (Lag ny plan hver gang den oppdateres eller justeres)	

Hvilket problem skal planen løse: - (Problembeskrivelse)
Elevens opplevelse av situasjonen: - (hva har eleven uttalt om saken? Husk at elevens subjektive opplevelse skal legges til grunn. Har eleven synspunkter om hvilke tiltak som bør settes inn?)
Hovedmål: - (hovedmålet skal beskrive den ønskede situasjonen)

Tiltak:	Hva skal tiltaket løse:	Ansvarlig:	Tidsperspektiv:	Evaluerings:
(Hva)	(Hvorfor)	(Hvem)	(Fra - til)	(Når, med hvem)
Individ				

Gruppe (klassenivå)				
System (skolenivå)				

Sted og dato:

Info om klagerett: **Hvis du ikke er fornøyd med hva skolen gjør for at (du/barnet ditt) skal få det trygt og godt på skolen, kan du melde saken til Statsforvalteren.**

Grunnlag for dokumentasjonsplikten

Etter opplæringsloven § 9 A-4 syvende ledd har skolen en plikt til å dokumentere arbeidet de gjør for å oppfylle de ulike delene av aktivitetsplikten.

<u>Hva er gjort for å følge opp delpliktene?</u>
Bakgrunn for undersøkelsen:
Dato:

Delplikt	Hva er gjort?
Følge med (å fange opp)	Indre systemer på skolen i forhold til gjennomgang av bekymringer i trinntid, ressursgruppemøter m.m. Friminuttvakt Trivselsundersøkelser/Sosiometri Elevsamtale Observasjon Loggføring for å følge utvikling over tid
Gripe inn	Hvordan er det grepet inn ?
Varsle (skriftlig)	Hvordan ble det varslet ? Rektor ble informert, den Sosiallærer ble informert, den Foresatte ble varslet, den
Undersøke (elevens opplevelse, forhold i omgivelsene, fakta i saken)	Hva er gjort for å undersøke saken ? Samtaler (elev som ikke har det trygt og godt, andre involverte) Observasjon (systematisk, spisset) Kartlegging (sosiogram, trivselsundersøkelse)
Oppsummering	Hva viser undersøkelsen ? (analyse av informasjonen og drøfting av elevens beste)
Sette inn tiltak (faktiske tiltak og ikke undersøkelse/ plikten til å følge med)	Det blir utarbeidet aktivitetsplan etter opplæringsloven § 9A-4, se eget skriv

Evaluering av aktivitetsplanen

Evaluering av aktivitetsplanen	Evaluert dato
Medvirkende i evalueringen: - Elev - Foresatte - Skole Oppsummering av evalueringen:	
Saken videreføres (Sett kryss) Tiltak videreføres eller nye tiltak iverksettes. Saken anses ikke som løst og ny aktivitetsplan utarbeides	
Saken avsluttes (Sett kryss)	

Eleven/elevene er orientert om evalueringen (dato)

NN skole, dato

Underskrift av de som har evaluert planen:

Forebyggende arbeid

Standard for vakt/inspeksjon:

Inspeksjon i friminuttene og i utetiden i SFO, er en viktig del av det forebyggende arbeidet for et trygt og godt skolemiljø.

Alle som har vakt ute skal:

- følge vaktlista og være presis etter oppsatt tid.
- ha på gul vest.
- følge godt med og drive aktiv observasjon.
- følge ekstra nøye med på sårbare elever.
- snakke med elevene, med særlig fokus på de som går alene.
- gripe inn i alle konflikter.
- melde fra til rektor dersom det er mistanke om at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø.

Skolens ordensregler må overholdes av alle!

Inspeksjon fotballbanen:

- Møt opp presis på fotballbanen. Du må ha med to fotballer og fløyte
- Del raskt opp i to tilfeldige lag, slik at spillet kan settes i gang. Nye elever som kommer til fordeles på lagene fortløpende.
- Døm på frispark hjørnespark og mål, sørg for at spillet settes raskt i gang igjen.
- Vær engasjert, gi masse ros og komplimenter.
- Følge nøye med på spillet.
- Grip inn i alle konflikter.
- Meld fra til rektor om alvorlige episoder.

Standard for inkludering Hommersåk skole

1. Vi er imøtekommende mot elever, foresatte, personale og andre
2. Alle elever og voksne skal oppleve å være en del av fellesskapet
3. De voksne er synlige og deltakende på alle arenaer
4. De voksne har ansvar for alle elevene
5. Vi respekterer hverandre for dem vi er
6. Vi bygger gode relasjoner til alle elever og mellom voksne

7. Alle elever skal ha en tydelig klasses tilhørighet
8. Vi er en fanklubb skole

Standard for å skape gode relasjoner til elevene våre

På Hommersåk skole skal vi:

- gi positiv oppmerksomhet til hver elev minst to ganger i uka. Lage et oppmerksomhet skjema som er lett tilgjengelig.
- utnytte alle muligheter til å lytte, småprate, vise interesse og engasjement for enkeltelever.
- vise at vi anerkjenner alle elever, og har et særskilt ansvar for å løfte fram de mest sårbare elevene.
- kjenne til fritidsaktiviteter/interesser til elevene for å finne gode, aktuelle kontaktpunkter.
- skape gode, kollektive opplevelser med klassen, og framsnakker disse jevnlig.
- avvise avvisingen. Vi skal vise profesjonell kjærlighet, uansett hvordan vi blir møtt. Den voksne har ansvaret for relasjonen.

Standard for god undervisningstid Hommersåk skole

		Start	Midt	Slutt
1	Oppstart med full klasse	x		
2	Læringsmål med kriterier, og plan for dagen/timen	x		
3	Lærer instruerer / formidler maks 5 min om gangen	x	x	x
4	Bruk av læringsvenn	x	x	x
5	Varierte arbeidsmåter (praktisk, modellering, gruppediskusjon, forklare til andre osv)	x	x	x
6	Oppmuntring og konstruktive tilbake/framover meldinger	x	x	x
7	Læringsstrategier	x	x	x
8	Mye elevdeltakelse	x	x	x
9	Oppsummering		x	x
10	Forberede neste time			x

Standard for klasseledelse Hommersåk skole

På Hommersåk skole skal læreren:

1. Være en trygg og tydelig voksen og et godt forbilde.

2. Skape og opprettholde gode relasjoner til alle elevene.
3. Stille høye forventninger til elevene.
4. Ha tydelige mål for undervisningen.
5. Reflektere over egen praksis.
6. Ha gode strukturer og rammer.
7. Være engasjert og er imøtekommende.
8. Være faglig oppdatert, har faglig autoritet og er godt forberedt.
9. Ha tydelige regler og håndhever konsekvenser ved regelbrudd

Standard for trening i sosial kompetanse

1. Sosial kompetanse trener vi på hele tiden. Det er en viktig del av hver skoledag og hvert fag vi jobber med på skolen.
2. Plakaten med månedens karakteregenskap skal henge synlig i klasserom og på utgangsdør.
3. Månedens karakteregenskap og sosiale mål/ferdigheter klassen jobber med skal være tydelige på ukeplanen slik at foresatte hele tiden er oppdatert.
4. Skolens voksne skal være gode rollemodeller for elevenes utvikling av sosial kompetanse.
5. Skolens voksne skal være flinke til å se elever som bruker prososiale ferdigheter, og gi gode tilbakemeldinger til eleven.
6. Det skal være konkrete treningsoppdrag på ukeplanen hver uke.
7. Målsjekk skal inneholde noe av det klassen har trent på.

System for tiltak og forebygging

Når	Tema/aktivitet	Ansvar	Utført
Aug	Rutinegjennomgang med personalet ✓ Opplæringsloven kap. 9a og skolens retningslinjer/rutiner i forbindelse med loven gjennomgås i personalet. ✓ Fokus på felles begrep - og rutineforståelse. ✓ Skolens organisering av vaktordning gjennomgås i personalet og i klassene og iverksettes.	Rektor	
	Klassemiljø ✓ Fokus på klasse – og skolemiljø i klassene ✓ Klassereglene lages første skoledag	Kontaktlærer	

	✓ Rutiner for første skoledag følges		
	Fokus på klasseledelse ✓ Relasjoner ✓ Struktur ✓ Fag ✓ Læringsmiljø	Rektor	
	Ordensreglementet ✓ Ordensreglene sendes hjem til elever på 1.trinn. ✓ Ordensreglene gjennomgås i personalet og i klassene.	Rektor Kontaktlærer	
	Plan for Sosial kompetanse kommer i gang	Inspektør/ Sosiallærer	
	Fadderordning ✓ Fadderordningen kommer i gang	Kontaktlærere 1.-4. trinn	
	Utlånsboden ✓ Utlånsboden for friminuttutstyr settes i gang	Sosiallærer	
Sept	Elevråd ✓ Elevrådet blir etablert ✓ Elevenes skolemiljø skal være i fokus. Elevene skal involveres i skolens arbeid med skolemiljøet ✓ Tema: Krenkende atferd	Rektor Elevrådskontakt	
	Klassens time: ✓ Klasseråd: Gjennomgang og drøfting av hva krenkende atferd er.	Kontaktlærer	
	FAU ✓ Etablering av FAU. Gjennomgang av roller og mandat. ✓ Tilgang og veiledning på ordensreglement, retningslinjer og skolens systemarbeid knyttet til Opplæringsloven kap 9a. ✓ Fokus på trivselsfremmende aktiviteter gjennom skoleåret på klassenivå – og skolen..	Rektor FAU	

	✓ Valg av representanter til Skolemiljøutvalget		
	Foreldremøter ✓ Foreldremøter – fokus på skolemiljøet. Individrettet og systemrettet info (regler, rutiner, rettigheter, foreldresamarbeid og gjensidige forventninger, etc)	Kontaktlærer	
	Kartlegging: ✓ Kartlegging av skole miljø. 3.-7. trinn gjennomfører undersøkelsen Spekter.	Kontaktlærere	
Okt	Kartlegging av skolemiljø ✓ Elevsamtaler og miljøkartlegging (faglig og sosialt). ✓ Samtalene oppsummeres og ved tendenser settes det i verk tilpassede tiltak.	Kontaktlærer	
	Foreldrekonferanser ✓ Foreldrekonferansene gjennomføres ✓ Elevenes psykososiale trivsel skal ha fokus	Kontaktlærer	
	Klassens time: Fokus på klassemiljø	Kontaktlærer	
Nov	Kartlegging Elevundersøkelsen 5.-7.trinn ✓ Nasjonal elevundersøkelse gjennomføres og resultatene benyttes som grunnlag for skolens arbeid med skolemiljøet	Rektor Sosiallærer	
	Kartlegging: Foreldreundersøkelsen 1.-7.trinn ✓ Nasjonal elevundersøkelse gjennomføres og resultatene benyttes som grunnlag for skolens arbeid med skolemiljøet	Rektor	
	Klassens time: Fokus på klassemiljø	Kontaktlærer	
Des	Klassens time: Halvårsevaluering ✓ Halvårsevaluering på klassenivå (gjort – lært – lurt)	Kontaktlærer	
	FAU: ✓ Evaluering av foreldreundersøkelsen	Rektor	

Jan	Halvårsevaluering personale	Rektor	
	Kartlegging: ✓ Kartlegging av skole miljø. 3.-7. trinn gjennomfører undersøkelsen Spekter	Rektor	
	Analyse av elevundersøkelsen og Spekter ✓ Presentasjon og drøfting i personalet, trinnet, FAU og skolemiljøutvalget	Rektor Sosiallærer	
	Klassens time: ✓ Etterarbeid spekter	Kontaktlærere	
	Elevråd: ✓ Etterarbeid Spekter. Forslag til nye tiltak	Sosiallærer	
Feb	Elevsamtaler	Kontaktlærer	
	Foreldremøter ✓ Fokus på klassemiljøet	Kontaktlærer	
	FAU: ✓ Gjennomgang og evaluering av elevundersøkelsen og Spekter	Rektor	
Mars	Overganger ✓ Grundig prosesser mht. overgang barnehage – skole, barneskole - ungdomsskole	Rektor	
	Foreldrekonferanser ✓ Foreldrekonferansene gjennomføres ✓ Elevenes psykososiale trivsel skal ha fokus	Kontaktlærere	
	✓		
April	Klassens time: Fokus på skolemiljø	Kontaktlærere	
Mai	Evaluering av skolemiljøet ✓ Elever ✓ Personalet ✓ Skolemiljøutvalget	Rektor Kontaktlærer	
	Klassens time: Fokus på skolemiljø	Kontaktlærer	
Juni	Planlegge neste skoleår ✓ Revidere årshjulet ✓ Vurdere behovet for økt kompetanse	Rektor	
	Klassens time: Fokus på skolemiljø	Kontaktlærer	

	Avslutning av skoleåret ✓ Idrettsdag ✓ Fotballturnering	Inspektør	
	FAU: ✓ Evaluering av skoleåret. Forslag til nye tiltak	Rektor	

Plan for Sosial kompetanse

Se hele planen for sosial kompetanse, dette er et utdrag.

Periode	Delmål
August/september Hjelpsomhet <i>Sette av tid og krefter til å hjelpe andre</i>	• Jeg er god læringsvenn • Jeg kan be om hjelp • Jeg kan hjelpe andre
September/oktober Utholdenhet <i>Holde deg til oppgaven; ikke gi opp</i>	• Jeg kan fullføre en oppgave jeg har begynt på. • Jeg kan jobbe uten å la meg forstyrre av andre. • Jeg leser oppgaveteksten flere ganger før jeg ber om hjelp • Jeg kan følge en instruksjon • Jeg kan ta imot en beskjed • Jeg gir ikke opp når jeg møter motgang.
Oktober/november Tålmodighet <i>Være villig til å vente og holde ut uten å klage</i>	• Jeg sier med ord hva jeg mener • Jeg går til en voksen dersom jeg er sint og/eller trenger hjelp • Jeg respekterer andre når de sier stopp • Jeg holder plassen min i køen • Jeg rekker opp hånden og venter til det er min tur • Jeg er stille når andre snakker eller opptrer • Jeg spør om lov før jeg går fra plassen min • Jeg holder meg på plassen jeg har fått beskjed om • Jeg forstyrrer ikke andre • Jeg kan være med på det flertallet bestemmer • Jeg kan sette meg mål og arbeide for å utvikle meg • Jeg kan fullføre det jeg har startet på • Jeg kan vente til det blir min tur • Jeg vet hva jeg kan gjøre når jeg blir utålmodig • Jeg gir meg ikke når jeg møter motgang

November/desember Ærlighet <i>Vilje til å stå åpent frem med sannheten</i>	● Jeg tør si det jeg mener og kan begrunne meningene mine ● Jeg skylder ikke på andre. ● Jeg sier sannheten. ● Jeg tar ansvar for mine egne handlinger.
Desember/januar Mot <i>Ta positive og sunne sjanser til beste for deg selv og andre</i>	● Jeg har mot til å være ærlig ● Jeg har mot til å stå bak gruppepress ● Jeg har mot til å uttrykke egne meninger ● Jeg har mot til å ta sjanser ● Jeg har mot til å ta egne valg ● Jeg har mot til gjøre en vurdering og ombestemme meg. ● Jeg har mot til å hjelpe andre ● Jeg har mot til å være meg selv.
Januar/februar Respekt <i>Vise hensyn til deg selv, andre, eiendeler og de som bestemmer</i>	● Jeg ser på den som snakker til meg ● Jeg venter til den andre har snakket ferdig før jeg svarer ● Jeg respekterer det andre sier selv om jeg er uenig ● Jeg respekterer at alle mennesker er forskjellige. ● Jeg lar andre sine saker være i fred ● Jeg tar vare på skolens utstyr og materiell. ● Jeg er høflig og sier ting på en fin måte ● Jeg hilser når jeg møter noen ● Jeg hører på andre sine meninger uten å erte, le eller avbryte ● Jeg hører på de voksne
Februar/mars Selvtillit <i>Ha og vise en positiv tro på seg selv</i>	● Jeg er flink og får mye til ● Jeg har egenskaper andre liker ved meg ● Jeg kan påvirke min egen selvtillit ● Jeg kan uttrykke egne følelse ● Jeg tar ansvar og kan ta egne avgjørelser ● Jeg gjør det som er rett og rettferdig for meg og andre ● Jeg kan ta imot kompliment fra andre ● Jeg kan gi andre god selvtillit

Mars/april Samarbeid <i>Være i stand til å arbeide sammen med andre for å fullføre en oppgave eller spille et spill</i>	● Jeg følger klassereglene ● Jeg følger med når det gis beskjeder ● Jeg gjør det læreren ber meg om å gjøre ● Jeg kan rydde bort og finne fram ting uten å forstyrre andre ● Jeg skifter aktivitet når læreren sier vi skal gjøre det ● Jeg går pent når jeg skal gå mellom rom på skolen ● Jeg er positiv til å samarbeide med andre. ● Jeg kan være med på å fordele oppgavene i gruppen rettferdig ● Jeg kan si hva jeg ønsker å gjøre for/i gruppen ● Jeg tar ansvar så produktet blir ferdig ● Jeg lar andre barn være med å bestemme i leken og i timene ● Jeg deler og låner bort ● Jeg kan arbeide sammen med andre om faglige og praktiske oppgaver ● Jeg kan gi og ta imot hjelp ● Jeg kan ta initiativ og komme med forslag og ideer ● Jeg kan lytte aktivt til personene jeg samarbeider med ● Jeg kan gi meg og godta andre sine forslag
April/mai Ansvarsbevissthet <i>Vilje til å stå for sine egne handlinger uten å skylde på andre</i>	● Jeg tar vare på tingene mine ● Jeg ødelegger ikke egne eller andres ting ● Jeg spør om lov før jeg låner andres ting ● Jeg ber om hjelp hvis det er noe jeg ikke får til ● Jeg jobber konsentrert ● Jeg forstyrrer ikke andre ● Jeg sier alltid fra til en voksen hvis noen ikke har det bra ● Jeg ser etter om de rundt meg har det bra ● Jeg sier imot hvis noen foreslår noe som vil skade andre ● Jeg kommer presis til timene ● Jeg holder orden på egne saker og rydder opp etter meg ● Jeg møter forberedt til timer og aktiviteter på skolen.

Mai/juni Måltrettethet <i>Sette deg et mål og planlegge det du må gjøre for å nå målet</i>	• Jeg kan sette meg et mål. • Jeg kan kartlegge hvordan jeg skal nå målet mitt. • Jeg kan jobbe aktivt for å nå målet mitt. • Jeg er tålmodig og gir ikke opp. • Jeg kan overvinne hindringer for å nå målet mitt. - o Jeg kan følge regler i lek - o Jeg kan spørre andre om å være med å leke. - o Jeg kan overvinne frykt. - o Jeg kan be om hjelp. - o Jeg mestrer ulike læringsstrategier.

Handlingsplan mot mobbing

Mål: Ingen elever skal oppleve å bli mobbet på Hommersåk skole

«Med mobbing eller plaging forstår vi psykisk og/eller fysisk vold rettet mot et offer, utført av enkeltpersoner eller grupper. Mobbing forutsetter et ujevnt styrkeforhold mellom offer og plager, og at episodene gjentas over tid.» Erling Roland

Mobbing er kjennetegnet av:

1. En aggressiv handling rettet mot et offer, av en eller flere sammen
2. Et ujevnt styrkeforhold mellom den eller de som mobber og den som blir mobbet
3. At det foregår over tid

Disse tre kriteriene må være der for at vi skal kalle det mobbing.

Mobbing er derfor ikke en konflikt mellom noenlunde jevnbyrdige parter.

Enkeltepisoder må også tas alvorlig: NULLTOLERANSE. Dette forebygger langvarig mobbing

Ulike former for mobbing:

- Fysisk mobbing
- Ondsinnet erting eller trusler, kommentarer
- Utfrysing
- Andre måter å kategorisere på:
  - Direkte
  - Ansikt til ansikt
  - Indirekte
  - Digitalt

Forebygging

To typer:

1. Allmenn

2. Mobbing – spesifikk

Allmenn forebygging:

Klasseledelse:

God klasseledelse er forebyggende mot mobbing. De voksne skal ha gode relasjoner til elevene. Det skal være gode rutiner, orden og strukturer i klasserommet og ved alle overganger.

Skolen har standarder for klasseledelse:

På Hommersåk skole skal læreren:

1. Være en trygg og tydelig voksen og et godt forbilde.
2. Skape og opprettholde gode relasjoner til alle elevene.
3. Stille høye forventninger til elevene.
4. Ha tydelige mål for undervisningen.
5. Reflektere over egen praksis.
6. Ha gode strukturer og rammer.
7. Være engasjert og er imøtekommende.
8. Være faglig oppdatert, har faglig autoritet og er godt forberedt.
9. Ha tydelige regler og håndhever konsekvenser ved regelbrudd.

Inspeksjon:

Inspeksjon i friminuttene og i utetiden i SFO, er en viktig del av det forebyggende arbeidet mot mobbing.

De som går inspeksjon skal:

- Være presis i forhold til oppsatt plan.
- Ha på gul vest.
- Drive aktiv observasjon, melde fra til kontaktlærer ved større hendelser
- Gripe inn i alle konflikter.
- Snakke med elevene, særlig fokus på dem som går alene.
- Skolens ordensregler må overholdes av alle.

Ordensregler:

- Skolens ordensregler gjennomgås hvert år ved skolestart.
- Alle klassene lager klasseregler.

Andre ting:

Fadderarbeid

Aktivitetsledere

Felles aktivitetsdager og samlinger

Mobbing spesifikk:

Undersøkelser:

1. Elevsamtaler 2 ganger i året hvor spørsmål om hvordan de har det og om de vet om noen som ikke har det så bra.
2. Spekter:
  - To ganger i året, september og januar, gjennomføre skolen en spørreundersøkelse blant elevene fra. 3.-6. trinn. Spørreskjema er laget av Læringsmiljøsentere og heter Spekter.

- Elevene skal skrive navn på skjemaet, det er ikke anonymt.
  - Elevene skal ikke vite når. Forklaring til elevene: «Nå skal vi ha en undersøkelse om miljøet i klassen. Dere skal svare hver for dere, ingen får vite hva du svarer»
  - Elevene skal kun svare om de elevene de går i klassen med. Ikke andre elever på skolen.
  - Kontaktlærer systematiserer resultatene. I etterkant avholdes elevsamtaler, der skjemaet til den enkelte blir gjennomgått. Vi begynner med de elevene det ikke er noe spesielt med.
3. Elevundersøkelsen
- Elevene på 6. trinn er med på den årlige elevundersøkelsen. Resultatene fra undersøkelsen blir analysert og eventuelle tiltak blir iverksatt.

Klassemøter:

Alle klasser skal minst 10 ganger i året ha et eget møte der de diskuterer hvordan de har det på skolen. Rektor fastsetter uker som dette skal gjennomføres.

Hva gjør vi når vi oppdager mobbing?

Ved mindre episoder:

- Ta affære på stedet og marker tydelig til hver enkelt plager at dette overhodet ikke godtas. Ikke diskuter.
- Vurder melding hjem og bruk lavterskelprinsippet.
- Følg opp plagere og mobbeoffer med spørsmål om hvordan det går.
- Følg opp med foreldrene.
- Informer rektor om saken.

Ved alvorlig saker

1. Informer rektor

2. Tiltak:

- Strakstiltak, dersom situasjonen er kritisk
- Samtaler med offeret
- Samtaler med mobberne
- Samtaler med foresatte
- Bearbeiding over tid
- Rektor skriver enkeltvedtak

Samtaler

Samtale med offeret:

- Start samtalen ved å si at du vet at eleven blir mobbet.
- Gi eleven støtte.
- La eleven fortelle uten å presse.
- Fortell i grove trekk hva som skal gjøres og at rektor er informert.
- Si at du skal informere videre.
- Avtal nytt møte.
- Kontakt de foresatte til eleven.

Samtale med mobber/mobbere:

Individuelle samtaler:

Samtalen skal ha en varighet på 5-10 min, ikke lenger.

- Hent eleven ut fra klassen.
- Klargjør at du vet om mobbingen.
- Si klart og bestemt at du og skolen ikke aksepterer det og at rektor er informert.
- Spør om eleven vil si noe (lytt og ikke gå inn i diskusjon).
- Gjenta at mobbingen skal ta slutt umiddelbart.
- Du kan så invitere plageren til samarbeid, eksempelvis ved å spørre om han/hun har sett at andre plager mobbeofferet.
- Dersom ja, spør hva eleven kan bidra med.
- Avslutt og gå med eleven til klassen.

Hent ut neste elev

Gruppesamtale med mobbere:

- La siste elev vente og hent de andre.
- Si hva du og hver enkelt har snakket om og hva som var konklusjonen.
- Gi en anerkjennelse om mulig.
- Gjenta at mobbingen tar slutt straks og at du vil følge nøye med.
- Si at rektor vil bli holdt informert.
- Si at de foresatte blir kontaktet (dette siste gjøres vanligvis).
- Eventuelt forespeiling av problemer som kan oppstå.
- Avtal nytt møte om ca. 3 dager.
- 1-2 slike gruppemøter i tillegg er vanligvis nok.

Mobbeoffer og plagere:

Alternativ 1:

- Partene bringes sammen etter en tid, for eksempel etter 1-2 møter med plagerne. Begge parter må forberedes. Læreren deltar på fellesmøtet.

Alternativ 2:

- Partene bringes sammen alt ved slutten av første møte med plagerne. Mobbeofferet må da vite dette på forhånd og være forberedt. Læreren må også kort forberede plagerne.

Møte med de foresatte:

Foresatte til mobbeofferet

- Forklar grunnen til møtet
- Spør hvordan de oppfatter situasjonen (du får da vite hvor mye de vet)
- Gi støtte, ikke gå i forsvar
- Marker at skolen har regien og si generelt hva som er gjort og skal gjøres
- Si at rektor er informert

Foresatte til plager:

Modell 1

- Ring hjem og forklar kort saken.
- Spør om de vil møte foreldrene til de andre plagerne, uten å si hvem dette er. Ved OK, avtal felles møte etter telefonrunden. Ellers individuelle samtaler

Modell 2

- Kall inn de foresatte til hver plager for seg.
- Eventuelt fellesmøte etterpå, se modell 1.

Modell 3

- Løs saken med plageren uten å trekke inn foreldrene (for noen spesielle saker)

Prinsipper for samtaler med plagernes foreldre

- Informer kort om elevsamtalene
- Vær ivaretagende, men tydelig på at mobbingen ikke blir akseptert
- Be foreldrene snakke alvorlig med sine barn og følge dem opp
- Avtal kontakten videre